

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 10

Pardubice

okresní pracoviště Ústí nad Orlicí

Inspekční zpráva

Mateřská škola Česká Třebová, Habrmanova

Habrmanova 1779

560 02 Česká Třebová

Identifikátor ředitelství/IZO:

600 104 028/107 590 379

Zřizovatel:

Město Česká Třebová, Staré náměstí, 560 02 Česká Třebová

Školský úřad:

Ústí nad Orlicí, Špindlerova 1167, 562 01 Ústí nad Orlicí

Čj.	105 033/99-1006
Signatura	kJ5as101.doc

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu	4
2.3 Přehled o počtu tříd a dětí	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry, plánování	5
3.2 Plnění výchovně vzdělávacího programu	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura	5
3.3.2 Personální struktura	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů	6
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k výchovně vzdělávacímu programu a počtu dětí	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska výchovně vzdělávací práce	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti dětí	11
4.5 Hodnocení výchovného poradenství	11
4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	12
4.7 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	13
5 ZÁVĚR	14
5.1 Závěry inspekce	14
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	14
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	15
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	15
5.5 Další adresáti zprávy	15
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	15

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

25., 26., 27. a 29. ledna 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: PaedDr. Jaroslava Břizová
Členové týmu: Marcela Pechancová
Marcela Toušovská
Věra Truncová

1.4 Ředitelka školy

Miroslava Hendrychová

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

Podkladová inspekční dokumentace

Evidence dětí - evidenční lístky, přehled docházky dětí, přihlášky do MŠ, rozhodnutí o přijetí do MŠ, písemné pověření o odvádění dětí z MŠ.

Pracovní plán školy na školní rok 1998/99, analýza výchovně vzdělávacího procesu za školní rok 1997/98, přehledy výchovné práce, tematické plány, zápisy z pedagogických porad, záznamy o dětech, záznamy z hospitací, výtvarné práce dětí, grafomotorické cviky, individuální plány.

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol - informační výpis ze dne 1. září 1998, výkaz o MŠ k 30. září 1998, vnitřní řád MŠ, režim dne, výjimka z počtu dětí ve třídě, pracovní doba zaměstnanců, pracovní náplně, protokol z OHS o výsledku kontroly ze dne 26. září 1994, kritéria osobního hodnocení, vnitřní platová směrnice ŠÚ platná od 1. listopadu 1998, personální dokumentace, hospodářská dokumentace - evidence majetku.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program

Výchovně vzdělávací program školy vychází z Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy - MŠ ČSR 83-12-23. V MŠ je využíváno jeho rozpracování do měsíčních časově tematických plánů.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu

Výchovně vzdělávací program je doplněn logopedickou péčí. Ve škole pracují 2 logopedické asistentky. Jejich odborná činnost plně pokrývá potřebu speciální péče v MŠ. Škola vytváří širokou nabídku dalších výchovně vzdělávacích aktivit. Děti mohou navštěvovat výtvarný, tělovýchovný, hudební (hra na flétnu) a fotbalový kroužek.

2.3 Přehled o počtu tříd a dětí

Třída	Věk dětí od - do	Počet dětí				
		celkem	mladších 3 let	s odkladem školní docházky	integrováných zdr. postižených	jiné národnosti
pavilon A						
I.	3 - 5	22				1
II.	4 - 6	25		1		1
III.	5 - 6	25				
IV.	4 - 6	26				2
pavilon B						
I.	3 - 4	25	1			
II.	5 - 6	25		2		1
III.	4 - 5	23				
Σ		171	1	3		5

Stav dětí podle výkazu o MŠ k 30. září 1998 je 169. V průběhu roku však dochází ke změnám v počtu dětí v důsledku odhlášení z MŠ, přerušení pravidelné docházky či přijetí nových dětí.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry, plánování

Ředitelka školy má zpracovaný Pracovní plán pro školní rok 1998/1999. V pedagogické oblasti jsou vytyčeny úkoly, které sledují rozvoj pohybových schopností a estetického citění dětí, zaměřují se na podporu pozitivních vztahů mezi učitelkou a dítětem i mezi dětmi navzájem. U všech úkolů jsou stanoveny prostředky realizace. Některé jsou vymezeny jasně, část jich je formulována v nekonkrétní obecné rovině. Roční plán byl projednán na pedagogické poradě, k jeho návrhu měly možnost se vyslovit všechny pracovnice.

Přestože analýza výchovně vzdělávací činnosti za předcházející období byla zpracována, její závěry se nestaly východiskem pro stanovení pedagogických záměrů pro tento školní rok. Proces plánování včetně analýzy výchovně vzdělávací činnosti školy i zpětné vazby tak ztrácí svoji funkčnost, není využíván jako prostředek zvyšování úrovně výchovně vzdělávací činnosti školy. Pedagogické záměry se každoročně opakují, aniž by byla vyhodnocena účinnost jejich realizace. Je to důsledek i toho, že škola nemá zpracován koncepční záměr z hlediska jejího dlouhodobého rozvoje, který by jasně formuloval, kam ve svém působení směřuje a jakými prostředky chce stanovených cílů dosáhnout.

Dlouhodobý koncepční záměr rozvoje školy není stanoven, proces plánování je málo efektivní, daná oblast má spíše podprůměrnou úroveň.

3.2 Plnění výchovně vzdělávacího programu

Na základě časově tematických plánů jsou zpracovány krátkodobé výchovně vzdělávací programy. Jejich úkoly jsou plněny.

Výchovně vzdělávací program je plněn.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Ředitelkou byl vypracován „Vnitřní řád pro personál“, který vychází z Pracovního řádu MŠMT čj. 16 969/96-42 a současně stanovuje specifická pravidla pro mateřskou školu. Pro pedagogickou práci byl dále vydán materiál „Povinnosti učitelek MŠ“, jehož cílem měla být organizačně pedagogická jednotnost. Formulace jsou značně nekonkrétní a některé oblasti vynechány (např. informovanost rodičů, vypracovávání pedagogické diagnostiky, zakládání výsledků prací dětí). Důsledkem je, že v praxi je značná kvalitativní rozdílnost nejen mezi třídami, ale i mezi jednotlivými učitelkami.

Každá učitelka má vypracovaný tzv. „osobní plán“, jehož obsahem jsou opsané části ročního plánu. Plán pedagogických porad je součástí ročního plánu. Je stanovena jejich náplň a měsíc konání - na školní rok jsou plánovány čtyři. Ze zápisů vyplývá, že na programy jsou převážně pedagogické záležitosti částečně doplňující záměry stanovené v ročním plánu. Z porad jsou vyvozeny závěry a případná osobní odpovědnost.

V současné době je v provozu 7 tříd. Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol je součástí MŠ školní jídelna.

Ředitelka byla jmenována do funkce na tuto MŠ na základě výsledků konkurzního řízení od 1. července 1994. V souladu s vládním nařízením č. 68/1997,

kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, zastává jedna učitelka funkci zástupkyně ředitelky se sníženou mírou přímé výchovné činnosti. Podle platového výměru pobírá od měsíce září 1998 příplatek za vedení, avšak v dokumentaci není žádný doklad o jejím jmenování ze strany zaměstnavatele. Taktéž její pracovní náplň není zaměstnavatelem stanovena, pouze ředitelkou jsou dány okruhy její odpovědnosti - agenda příjmu dětí, organizační zajišťování zastupování, nabídka vzdělávání. Ve své činnosti tudíž neprovádí jednu ze základních povinností vedoucího pracovníka, která vyplývá z ustanovení Zákoníku práce - tj. řídit, kontrolovat a hodnotit. Další nesrovnalost byla zjištěna mezi faktem pobírání příplatku za vedení a Vnitřní platovou směrnicí ŠÚ platnou od 1. listopadu 1998 - v tomto dokumentu se přiznává nárok zástupkyně ředitelky na příplatek až u MŠ, která má v provozu 8 a více tříd.

V ročním plánu je provedeno rozdělení odpovědností učitelek za úseky v MŠ, které je promyšlené a rovnoměrné. Služby učitelek jsou rozepsány efektivně s ohledem na zajištění bezpečnosti, vytvoření prostoru pro skupinovou a individuální práci, realizaci zájmových činností. Pracovní doba provozního personálu je pevně stanovena a její rozvržení zajišťuje, že provozní personál je přítomný po celou dobu provozu. Pro všechny typy profesí provozního personálu jsou vypracovány pracovní náplně, ovšem bez náležitosti úředního dokladu.

Součástí MŠ je školní jídelna (dále jen ŠJ), z čehož vyplývá, že nejbližší nadřízenou vedoucí ŠJ je ředitelka. Tato skutečnost není v organizační struktuře MŠ akceptována, vzájemné vazby jsou nejasné. Pracovní náplň vedoucí ŠJ nemá náležitosti úředního dokladu a některá ustanovení jsou v rozporu s reálnou situací - např. inventář ŠJ vede v celém rozsahu ředitelka, přestože pracovní náplň toto ukládá vedoucí ŠJ. Ředitelce není umožněno spolurozhodovat o výši nadtarifních složek mzdy vedoucí ŠJ, popř. pracovník ŠJ. Kontroly ve ŠJ jsou pravidelně prováděny Okresní hygienickou stanicí. O kontrole ze strany ŠÚ není k dispozici žádný zápis - dle vyjádření ředitelky příslušná referentka ŠÚ sice MŠ několikrát navštívila, ale žádný záznam o cíli návštěvy a případných zjištěních nebyl proveden.

Rozdělení odpovědností mezi ředitelku a další dvě vedoucí pracovnice je značně nerovnoměrné v neprospěch ředitelky. Ze strany ředitelky je patrná snaha kvalitně řídit, avšak řízení není systematicky promyšlené a není v něm uplatňována důslednost. Úroveň je spíše podprůměrná.

3.3.2 Personální struktura

Všechny pedagogické pracovnice mají středoškolské pedagogické vzdělání v oboru předškolní výchovy, trvalý pracovní poměr, dlouhodobou pedagogickou praxi, celý pracovní úvazek. Kolektiv je stabilní, není zastoupena mladší věková generace. Počet provozních pracovníků a výše jejich úvazků zajišťuje bezproblémový chod MŠ.

Personální podmínky jsou nadprůměrné.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst učitelů

Finanční prostředky na vzdělávání poskytované ŠÚ jsou podle vyjádření ředitelky zcela dostačující a byly vždy vyčerpány.

Okruhy vzdělávání učitelek uvedené v ročním plánu pouze částečně korespondují s úkoly pro pedagogickou práci. Ředitelka si vede přehled o tom, jaké vzdělávací akce učitelky navštívily. Z tohoto materiálu vyplývá, že 3 učitelky se žádných vzdělávacích

aktivit nezúčastňují - podle vyjádření ředitelky z nezájmu. Vzdělávání je ze strany ředitelky podporováno, avšak jeho aplikace do vlastní pedagogické práce není cíleně sledována.

Úroveň je průměrná.

Odborné a pedagogické řízení je spíše podprůměrné.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost je na MŠ prováděna. Nejčastěji využívanou formou jsou hospitace, kontrola dokumentace a krátkodobé vstupy do tříd. Součástí ročního plánu je plán hospitační činnosti. Jeho cíle navazují na vytyčené pedagogické záměry, ale nejsou blíže specifikovány. Z hospitací jsou vedeny zápisy, které sice obsahují cíl, ale opět v obecné formulaci, závěry nejsou vyvozeny. Zpětná vazba tak neposkytuje informace k vyhodnocení stanovených úkolů i výsledků výchovně vzdělávacího působení.

Pro hodnocení práce pedagogů má ředitelka stanovena kritéria, se kterými byly pracovnice seznámeny na první pedagogické poradě, ale která si dnes již téměř nepamatují. Jsou početná a málo konkrétní.

Kontrola je na MŠ prováděna, ale její výsledky nejsou cíleně analyzovány a využívány v další práci. Kontrolní systém má průměrnou úroveň.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Prostory v MŠ umožnily zřízení sborovny, kde je ovšem minimum informací, a to ještě ty, které mají učitelky již v ročním plánu. Sborovna jako informační centrum není využívána. Oběžníky a informace od ŠÚ, nabídky vzdělávacích aktivit jsou dány pracovním ke krátkodobému nahlédnutí, podepsání a následně jsou uloženy v ředitelně. Pedagogické porady se konají 4x ročně. Provozně operativní porady k předávání aktuálních informací celému kolektivu současně nejsou využívány.

Vnitřní řád pro rodiče obsahuje některé nepřesné formulace, neposkytuje rodičům vyčerpávající informace. V textu jsou zcela opomenuta práva rodičů na spolupráci, na znalost obsahu výchovně vzdělávací práce a odborné konzultace. O aktuálním pedagogickém dění nejsou rodiče informováni. Výsledky prací dětí z výtvarné a pracovní výchovy jsou vystavovány. Rodiče mají možnost si vypůjčit odbornou literaturu - využití je minimální.

Informační systém vnitřní i vnější je spíše formální a nepříliš funkční. Úroveň je průměrná.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace je vedena v souladu se zákonem ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Evidence dětí obsahuje veškeré potřebné údaje. Personální dokumentace je přehledně uspořádána a je zabezpečena proti zneužití.

V MŠ je vedena dvojí evidence majetku, a to majetku zřizovatele Města Česká Třebová a majetku Českých drah.

Inventura pro zřizovatele je prováděna automaticky každý rok bez písemného inventárního příkazu, obsahem je stav základních prostředků. Majetek je vedený v inventární knize, ve které není zaznamenáno provedení inventury a vyřazení z evidence. Jsou pořizovány

protokoly o vyřazení, avšak předměty jsou nadále v evidenci. Od roku 1994 nebyla ze strany zřizovatele provedena hospodářská kontrola.

Soupis majetku MŠ patřící Českým drahám byl proveden v roce 1994, kdy ředitelka nastoupila do funkce. Od té doby nebyla provedena žádná řádná inventura na základě příkazu majitele. Ředitelka provádí pouze fyzickou inventuru pro vlastní přehled. V MŠ jsou nepoužitelné předměty (chladničky, elektrický sporák, škrabka na brambory, černobílé televize a další), které není možné, vzhledem k tomu, že není spojení s majitelem, zlikvidovat.

Úroveň vedení povinné dokumentace je spíše nadprůměrná.

3.7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí

Mateřská škola dostává od ŠÚ rozpočet na školní rok, ředitelka si vede přehled o jeho čerpání. Přidělené finanční prostředky jsou dostatečné.

Rozpočet přidělený zřizovatelem vychází z návrhu ředitelky a jsou umožněny oprávněné přesuny mezi jednotlivými položkami. Příspěvek od rodičů ve výši 200 Kč měsíčně na úhradu neinvestičních nákladů dle zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů je odváděný na účet zřizovatele. Výše přidělených finančních prostředků je dostačující pro zabezpečení standardních potřeb MŠ.

Využívání přidělených finančních prostředků má spíše nadprůměrnou úroveň.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem k výchovně vzdělávacímu programu a počtu dětí

Budova byla postavena v roce 1966 jako Společné zařízení jeslí a mateřské školy Českých drah s. o., Divize dopravní cesty o. z. a Drahostavu Pardubice. V roce 1994 byly jesle zrušeny a po vnitřních úpravách zde vznikly tři třídy pro děti předškolního věku. V současné době je mateřská škola sedmitřídní a nájemní smlouva ze dne 1. listopadu 1994 mezi majitelem a nájemcem - Městem Česká Třebová - vymezuje vzájemné vztahy k vybavení, zařízení a celému objektu do doby privatizace mateřské školy (předpokládaný termín květen 1999).

Prostorové podmínky čtyř tříd v původní MŠ jsou velmi dobré oproti třídám v bývalých jeslích, nyní pavilonu B, které jsou rozlohou menší a nejsou členité. Navíc stanovená kapacita tříd byla v letošním školním roce překročena (viz protokol). Škola je vybavena starším, vcelku udržovaným nábytkem. Jeho uspořádání ve třídách nevytváří potřebné množství koutků pro hru a soukromí dětí. Úložné prostory pro lehátka jsou využity jako sklady učebního materiálu, ale též i nepotřebných a dosud nevyřazených pomůcek. Umístění lehátek v herně je neestetické a do určité míry omezuje prostor pro hru a pohybové aktivity dětí.

Učebních pomůcek a hraček má škola dostatečné množství. Starší dřevěné stavebnice jsou však značně opotřebované a mohlo by dojít i ke zranění dětí. Uložení hraček je různé - estetické i chaotické. V některých třídách vytvářejí hračky, ale též učební materiál výtvarný, pracovní nebo tělovýchovné pomůcky přirozenou nabídku pro činnosti dětí. Jinde jsou uschovány ve skříních či skladech, často i mimo jejich dosah. Škola má dobré vybavení pro rozvoj hudebních a pohybových činností. Náradí pro tělesnou výchovu je umístěno především ve třídě zaměřené na rozvoj tělesné zdatnosti dětí. Učitelky mají možnost si je půjčovat. Pomůcek a materiálů pro výtvarnou a pracovní výchovu je dostatek. Knihovna MŠ je velmi dobře vybavena, učitelská obsahuje širokou řadu odborné literatury z nakladatelství Portál.

Součástí budovy MŠ je sauna. Není využívána, neboť nejsou dostatečně vytvořeny podmínky pro její provoz.

Školní zahrada je rozlehlá, vybavena dnes již méně vyhovujícími kovovými průlezkami. Prostředí zahrady je zanedbané (neshrabané listí), některé zařízení je ve špatném technickém stavu (polámané lavičky). Novější zařízení, které sem bylo převezeno ze zrušené MŠ Křib, je uloženo pro sezónní využití v altánu, ostatní zahradní pomůcky a náčiní musí být denně uklíženy do skladu, neboť zařízení zahrady je opakovaně poškozováno nezvanými výtržníky. Technický stav budovy a školní zahrady vyžaduje nutné stavební opravy. Ředitelka má zpracovaný návrh materiálně technického zabezpečení celého objektu. Do doby úplného převedení mateřské školy Městu Česká Třebová však jsou zajišťovány pouze nejnutnější opravy. Do té doby bude i škola zaplněna starým, nevyhovujícím inventářem, který je určen k likvidaci.

Materiálně technické podmínky školy mají průměrnou úroveň.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Škola vytváří dobré podmínky pro adaptační pobyt dítěte před jeho nástupem do MŠ.

Denní režim v mateřské škole je stanoven pro všechny třídy jednotně. Respektuje dvouhodinový pobyt dětí venku, doporučené intervaly mezi stravováním, v některých třídách však byl vytvořen malý prostor pro spontánní vyžití a hru. V reálném průběhu dne pak byla sledována převaha řízených činností učitelkou. Denní režim byl využíván nepružně, což se projevilo v režimových prostojích v době stravování, kdy děti pasivně čekaly u stolečků na jídlo.

Vydávání obědů ve třídě, u které není přípravná kuchyňka, je z hygienického hlediska zcela nevyhovující. Servírovací vozík je málo prostorný, jídlo je přenášeno na talířích přes chodbu, na které se odehrává běžný provozní ruch, včetně čekajících rodičů na vyzvednutí dětí. Stravování v ostatních třídách je zajištěno bezproblémově. Teplota jídla je udržována v termoboxech. Pitný režim je zaveden, ne všechny učitelky přistupují odpovědně k vypěstování návyku dětí pro jeho využívání.

Odpolední spánek dětí není diferencován podle jejich skutečných potřeb. Rovněž ze strany některých učitelek nejsou vytvořeny potřebné podmínky pro klidný odpočinek (zastínění místnosti, hlučně puštěné rádio a pod.).

Výška stolečků a židliček není diferencována podle tělesného vzrůstu dětí. V MŠ bylo přetopeno, v denních místnostech pro pobyt dětí v pavilonu A není udržována doporučená teplota. Osvětlení všech místností, které slouží k dennímu pobytu dětí, je nedostatečné.

Bezpečnost dětí v MŠ je organizačně zajištěna, ale po právní stránce není podložena písemným pověřením rodičů. Přístupová cesta od hlavní komunikace k budově MŠ není osvětlena (možnost úrazu).

Prostředí mateřské školy je udržováno v čistotě. Úprava interiéru některých tříd však nevytváří podněty k rozvoji estetických citů dětí.

Psychohygienické podmínky školy mají průměrnou úroveň.

4.3 Hodnocení školy z hlediska výchovně vzdělávací práce

Laskavou a důvěrnou komunikací s dětmi a kultivovaným řečovým projevem se učitelky podílely na příjemné atmosféře ve třídách, která u dětí vedla k pocitu bezpečí a pohody.

Na pedagogickou práci se učitelky zodpovědně připravují. Pracují s časově tematickými plány pro jednotřídní mateřské školy. Úkoly z nich vybírají podle věkové skupiny dětí v dané třídě a zpracovávají je do tematických výchovně vzdělávacích programů. V tematickém celku, který je plněn zpravidla v průběhu jednoho týdne jsou zařazeny všechny výchovné složky. Bylo však zaznamenáno i jejich nerovnoměrné plnění, kdy některé absentovaly ve výchovně vzdělávacím procesu téměř dva měsíce. Při denní realizaci dochází ke zřetelnému prolínání několika výchov.

Při výchovně vzdělávacím působení byly zjištěny odlišné styly pedagogické práce učitelek. Objevuje se určitý stereotyp v organizaci výchovně vzdělávacího procesu, v používaných prostředcích a metodách. V některých případech naukové stanovení úkolů sleduje tematický a motivační rámec, jinde spolu stanovené úkoly nesouvisí a dochází k izolovanému plnění úkolů. V některých třídách dochází k situačnímu učení, které vyplývá z přirozeně navozených podmínek, jinde je důraz kladen naopak na získávání verbálních poznatků bez opory o smyslové vnímání a zkušenosti dětí. Docházelo k plynulému střídání organizačních forem, kde učitelky v průběhu dne reagovaly na potřeby dětí a často zařazovaly aktivity vedoucí k pohybovému vyžití. Naopak některé organizační formy byly nevhodně zvoleny, a pak činnosti následovaly tak, že rovnováha mezi nezbytně nutnou mírou omezování a svobodným rozvojem dětí nebyla dodržena. Zde příliš úzkostlivý přístup učitelky k dětem

vedl k tomu, že jejich jednání bylo příliš řízeno a vznikal menší prostor pro jejich svobodné rozhodování.

V některých případech nebyly respektovány individuální zvláštnosti dětí. Požadavky na ně kladené byly nízké, úkoly nebyly diferencovány na základě jejich vyspělosti, schopností a zkušeností. Je patrná snaha vést děti k vytváření počátků sebekázně, ale neustálým připomínáním ze strany učitelek, co mají dělat, není tato snaha účinná.

Hodnocení výchovně vzdělávací práce má průměrnou úroveň.

4.4 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti dětí

Ve všech třídách mateřské školy jsou u dětí rozvíjeny sociální dovednosti. Děti vystupovaly bezprostředně, byly komunikativní, s důvěrou se obracely k učitelkám a sdělovaly jim své prožitky. Vzájemné vztahy mezi dětmi byly kamarádké, nekonfliktní. Byly upevňovány a zdokonalovány návyky sebeobsluhy a hygieny. Při stolování ne všude byly vedeny k vytváření kulturních a společenských návyků - např. bylo zjištěno používání příborů pro dospělé u dětí střední věkové skupiny. V některých třídách bylo dětem umožněno samostatné plnění jednoduchých úkolů

Děti měly možnost si hrát, tvořivě rozvinout hru a řešit praktické úkoly. Nejvíce se spontánně a přirozeně jevíly při ranních hrách, ve kterých jim byla ponechána (i když opět ne ve všech třídách) možnost pro seberealizaci a svobodné rozhodování.

Pravidelně je zařazováno ranní cvičení, ale určitým nedostatkem bylo někde nevhodné oblečení a obuv dětí i učitelek, které omezovaly jejich pohyb. Zdravotní cviky byly prováděny s důrazem na přesnost. U nejstarších dětí je realizován 2x v týdnu projekt „Poznej a pomoz“. Metodou speciálního cvičení - lerngymnastiky - dochází k aktivaci obou mozkových hemisfér a jejich vzájemnému propojení. Její přínos je v tom, že pozitivně ovlivňuje výslovnost řeči, koordinaci pohybů mezi levou a pravou stranou, koordinaci ruky a zraku a další. Bylo zjištěno, že toto cvičení je zařazováno i u mladších dětí, což je z hlediska stupně jejich psychického vývoje nevhodné. Činnost kroužků s tělovýchovným zaměřením a větší frekvence cvičení i při ranních hrách zvláště ve třídě s pohybově rekreačním programem ovlivňuje velmi dobrou obratnost a pohybovou zdatnost dětí.

Převážná většina dětí má velmi dobrou výslovnost, odráží se zde systematická logopedická péče. Děti mají velmi dobrou zásobu říkadel, básní, písní, hudebně pohybových her.

Z rozboru výsledků prací z výtvarné výchovy archivovaných pouze ve dvou třídách je patrné využívání různých formátů a druhů papíru a základních technik. Nejsou uplatňovány nové metodické postupy s využitím netradičních materiálů. Provádění grafických cviků je doložitelné opět pouze ve dvou třídách. Podle vyjádření učitelek z ostatních tříd si je děti odnášejí domů nebo vůbec nejsou zařazovány do jejich činnosti. Grafické cviky tudíž neslouží jako diagnostický prostředek ke sledování grafomotorického rozvoje dětí.

Při procesu osvojování poznatků a dovedností jsou děti všestranně rozvíjeny s ohledem na jejich věk, méně již na jejich zkušenosti, možnosti a potřeby.

Oblast rozvoje osobnosti dětí má průměrnou úroveň.

4.5 Hodnocení výchovného poradenství

Snahou pedagogických pracovníků je sjednotit výchovné působení školy a rodiny. Ze závěrů analýzy výchovně vzdělávací práce za uplynulý školní rok 1997/98 vyplývá úkol

půjčovat odbornou literaturu rodičům, pro děti s odloženou školní docházkou a děti problémové zpracovat individuální plán rozvoje.

Běžné výchovné a vzdělávací záležitosti projednávají učitelky s rodiči při každodenním kontaktu. Rodičům je známo, že v případě potřeby mohou každou středu využít ke konzultacím s ředitelkou školy.

Odborné metodické vedení v logopedii, kde je třeba kompenzovat vývojové opožďení, zajišťují pro celou školu dvě učitelky - absolventky kursu pro logopedické asistentky - s dlouholetou praxí. Individuální logopedická péče probíhá každé pondělí. V dotazníku rodičů je kladně hodnocena. Učitelky v letošním školním roce u 50 dětí zjistily vadu výslovnosti. S dětmi pracují ve skupinkách po 4 - 6, vedou přehled o vadách výslovnosti u jednotlivců a o již provedené nápravě. Individuální péče a druh nápravy je zaznamenáván v sešitě bez uvedení data. Úzce spolupracují s rodiči. Pedagogickou diagnostikou nejsou podchyceny ostatní projevy dítěte, které mohou mít spojitost s vadou výslovnosti. Přestože jedna logopedická asistentka pracuje jako učitelka ve třídě s předškolními dětmi, kde 12 dětí vyžaduje logopedickou péči, není kladen větší důraz na jazykovou výchovu. Ta je zařazována ve stejné frekvenci jako ostatní výchovy.

Pedagogická diagnostika je ve třídách prováděna odlišným způsobem. V rámci školy není jednotnost. Převážně jsou využívány předtištěné formuláře „Záznam o dítěti“, podle kterých učitelky sledují všechny oblasti rozvoje dítěte a činí záznamy 3x v průběhu školního roku. Takto je pedagogická diagnostika prováděna po celou dobu docházky dítěte do MŠ. Pro děti s odkladem školní docházky (dále jen OŠD) a děti problémové nejsou zpracovány individuální plány rozvoje. Pro tři děti s OŠD byly předloženy pouze opisy zpráv z vyšetření v pedagogicko psychologické poradně (PPP). Chybí systematické podchycení práce s těmito dětmi, kde by oblast nutného rozvoje s bohatostí námětů, variabilitou a alternativností v postupech byla zárukou rozvoje osobnosti.

Spolupráce s PPP je nárazová. Probíhá převážně v době, kdy se jedná o doporučení OŠD dětem nebo o nápravu těžší vady výslovnosti.

Tato oblast je hodnocena průměrně.

4.6 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Mateřská škola ve spolupráci s rodiči zahrnuje do svého programu další aktivity, které obohacují výchovně vzdělávací činnost. Dvakrát do roka jsou pořádána hrová odpoledne, besídky spojené s oslavou vánoc a Dne matek. Velký zájem projeví rodiče o „Adventní zpívání“, které bylo realizováno v letošním školním roce poprvé a probíhalo každé pondělí po dobu celého adventu. Škola využívá blízkého okolí na krátké polodenní výlety (Sezemice - koně, Litomyšl - zámek apod.). Každoročně je organizováno „Rozloučení se školáky“ s tělovýchovnými soutěžemi a táborákem. Minimálně jsou zařazována divadelní představení a koncerty.

V dalších nadstandardních aktivitách nabízí škola hru na zobcovou flétnu, činnost v tělovýchovném, fotbalovém a výtvarném kroužku. Jejich organizace probíhá podle přesně stanoveného harmonogramu v ročním plánu školy.

Hodnocení této oblasti je spíše nadprůměrné.

4.7 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Součástí mateřské školy je školní jídelna. Kuchyň je postupně vybavována nerezovým zařízením. Nově byly zakoupeny velké termoboxy na převážení jídla. Jídlo se dopravuje z centrální kuchyně do přípravných kuchyní a odtud se servíruje do jednotlivých tříd. Horší podmínky jsou v bývalém pavilonu jeslí, kde není výtah a jídlo je do poschodí vynášeno ručně. Do jídelníčků jsou zařazovány netradiční pokrmy (jáhly, pohanková kaše). Školní jídelna vychází vstříc požadavkům rodičů dětí alergických na určité potraviny.

Činnost školní jídelny má průměrnou úroveň.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Pro výkon ČŠI byly vytvořeny dobré podmínky. V průběhu komplexní inspekce bylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů.

Celkově má mateřská škola průměrnou úroveň, zjištěná pozitiva a negativa jsou zhruba v rovnováze.

Vymezení zásadních kladů

- široká nabídka zájmových kroužků
- dobrá pohybová zdatnost a obratnost dětí
- vstřícnost a zájem vedení školy o doporučení a náměty ČŠI týkající se zkvalitnění výchovně vzdělávací práce

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- vypracovat pedagogickou koncepci rozvoje školy a stanovit organizačně pedagogická pravidla platná pro všechny učitelky
- ve spolupráci se ŠÚ stanovit pracovní náplň zástupkyně ředitelky s přihlédnutím k potřebám rozdělení kompetencí a odpovědností uvnitř MŠ
- ujasnit kompetence a odpovědnost mezi ředitelkou a vedoucí školní jídelny
- vypracovat vnitřní řád pro rodiče se všemi náležitostmi
- prostorové podmínky tříd řešit tak, aby vnitřní uspořádání vycházelo z potřeb dětí, podněcovalo k tvořivým činnostem a námětovým hrám
- aplikovat poznatky z dalšího vzdělávání do praxe
- diferencovat úkoly podle individuálních schopností a potřeb dětí
- zajistit, aby teplota ve třídách byla regulována
- požádat OHS o změření intenzity osvětlení ve třídách, o výsledku informovat zřizovatele a zajistit nápravu
- se zřizovatelem projednat a zajistit osvětlení přístupové cesty k MŠ

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů: vedoucí týmu: Dr. Jaroslava Břízová, v. r.

členové týmu: Marcela Pechancová, v. r.

Marcela Toušovská, v. r.

Věra Truncová, v. r.

V Ústí nad Orlicí dne 11. února 1999

5.4 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzala dne 16. února 1999

razítko

Podpis ředitelky školy: Miroslava Hendrychová, v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	15. března 1999	čj. 105 094/99-2080
Školský úřad:	15. března 1999	Mgr. Kučík, v. r.

5.6 Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly vzneseny

